

Broj:01,02,03,03-11-05-195/09

Sarajevo, 12. 5. 2009.

**KOLEGIJU ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
KOLEGIJU DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH**

**Predmet: Izvješće o posjetu izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Parlamentu Islamske Republike Iran**

Na poziv g. Alija Laridžanija, predsjednika Parlamenta Islamske Republike Iran, izaslanstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je od 4. do 7. svibnja 2009. godine boravilo u uzvratnom bilateralnom posjetu Iranu. U izaslanstvu su bili:

1. g. Beriz Belkić, predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH,
2. g. Ilija Filipović, predsjedatelj Doma naroda PSBiH,
3. g. Lazar Prodanović, zastupnik u Zastupničkom domu i zamjenik predsjedatelja Skupine prijateljstva s Iranom,
4. gđa Mirsada Bukarić-Kovačević, voditeljica Sektora za međunarodne odnose.

Sastanak s g. Alijem Laridžanijem, predsjednikom Parlamenta Islamske Republike Iran

Prvoga dana posjeta, 4. 5. 2009. godine (ponedjeljak), izaslanstvo PSBiH susrelo se s g. **Alijem Laridžanijem**, predsjednikom Parlamenta Islamske Republike Iran.

Tom prigodom je g. **Laridžani** izrazio dobrodošlicu i nadu da će ovaj posjet izaslanstva PSBiH na najvišoj razini (uz prethodna dva posjeta realizirana krajem prošle godine - izaslanstva Ministarstva vanjskih poslova BiH i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH), označiti preokret u međusobnim odnosima i bilateralnim posjetima koji su bili u stagnaciji tijekom proteklih par godina.

G. Ali Laridžani naglasio je da Iran podupire dugoročnu stabilnost BiH i regije Zapadnog Balkana.

Izrazio žaljenje što dobre političke odnose između Irana i BiH ne prate bolji i razvijeniji ekonomski odnosi. Naveo je podatak da godišnja trgovinska razmjena iznosi svega oko 2 milijuna eura, što je izuzetno malo s obzirom na potencijale i potvrđenu spremnost dviju zemalja za unapređenjem tih odnosa.

G. Alija Laridžanija zanimale su ekonomske prilike u BiH, državni proračun, način funkcioniranja PSBiH i odnos dvaju domova, te proces ustavnih promjena u BiH.

G. Beriz Belkić, predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH, zahvalio se domaćinu na izvanrednom dočeku i prijemu izaslanstva PSBiH u Iranu, istakнуvši nedvojbenu političku i svaku drugu spremnost BiH za suradnjom s Iranom. Predsjedatelj Belkić istaknuo je kako je ekonomska situacija u državi takva da nalaže suradnju s cijelim svijetom i traženje novih partnera i prijatelja. Dodao je kako je svaka država dio jedinstvenog sustava i nitko ne može ostati izoliran. Posebice je naveo da u BiH postoji monetarna i fiskalna stabilnost, ali i da je BiH pogodena globalnom ekonomskom krizom, što je prouzrokovalo otpuštanje radnika, usporen gospodarski rast itd. Također je upoznao sugovornika s glavnim vanjskopolitičkim ciljevima BiH (članstvo u EU,

NATO-u itd.), načinom funkcioniranja proračuna u BiH (državni, entitetski, kantonalni), sadašnjim pregovorima s IMF-om, osnovnim ekonomskim pokazateljima BiH (GDP itd.). Posebno je naglasio značaj euro-atlanskog puta BiH, ističući da BiH ne može biti izvan euro-atlantskih integracija. Stoga je BiH važna unutarnja integracija zemlje, pri čemu Parlamentarna skupština BiH ima posebnu ulogu.

G. Ilija Filipović, predsjedatelj Doma naroda PSBiH, objasnio je g. Aliju Laridžaniju način funkcioniranja PSBiH i odnose između dvaju domova PSBiH, naglasivši da Parlamentarna skupština BiH ima mali broj članova, jer Zastupnički dom ima 42 zastupnika, a Dom naroda 15 izaslanika. Istaknuo je kako je BiH multinacionalna zemlja, poput Irana, s tri konstitutivna naroda i 17 nacionalnih manjina. BiH je specifična u mnogim stvarima, počevši od proračuna koji je kotizacijskog karaktera, tj. drugi odlučuju o tome koliko će iznositi, pa do izbora izaslanika koji je uvelike komplikiran te nije najsretnije i najfunkcionalnije rješenje i donošenja odluka (jednostavna većina plus određeni postotak glasova iz entiteta). Izrazio je očekivanje da bi predstojeće ustavne promjene trebale pojednostaviti ovu proceduru, a većina članova PSBiH smatra potrebnim ugraditi takvo rješenje prema kojem neki zakon može biti zaustavljen u Domu naroda, a ne na Ustavnom sudu itd. Osim toga, ustavne su promjene nužne jer pojedine ustavne odredbe narušavaju temeljne odredbe o ljudskim pravima u Evropi.

G. Lazar Prodanović, zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH, istaknuo je cilj BiH a to je članstvo u EU, što bi definitivno doprinijelo da se više nikada ne ponovi tragična bh. prošlost. Podsjetio je sugovornike da je BiH prošle godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, no, na žalost, proces približavanja EU traje veoma sporo. Upoznao je domaćine o uspješno provedenim reformama obrane i Oružanih snaga BiH, o članstvu u PfP-u i NATO-u, o standardima Oružanih snaga BiH i strukturi bh. policijskih snaga.

G. Beriz Belkić zatražio je od g. Alija Laridžanija da se osobno angažira za ratificiranje u Parlamentu Islamske Republike Iran do sada neratificiranih bilateralnih sporazuma između BiH i Irana, što je g. Laridžani i prihvatio. U vezi s tim, predao je g. Laridžaniju popis svih neratificiranih sporazuma.

G. Laridžani upoznao je članove bh. parlamentarnog izaslanstva da je potpisani sporazum između sveučilišta u Teheranu, Sarajevu i Tuzli, ali do sada, na žalost, ništa od predviđenoga nije realizirano.

Posebice je naglasio kako je unutarnja stabilnost BiH pretpostavka za uspješan ekonomski razvoj. Govoreći o situaciji u regiji (Irak, Afganistan), g. Laridžani istaknuo je da je SAD svojom invazijom na Irak stvorio probleme u toj zemlji, gdje je do sada poginulo 800.000 Iračana. Washington nije dovoljno poznavao prilike u Iraku i platio je skupu cijenu za to. Slično je i u Afganistanu, gdje NATO nema strategiju za rješavanje sukoba u zemlji.

Na kraju je susreta dogovoren nastavak kontinuirane suradnje između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Islamske Republike Iran daljinjom razmjenom posjeta i osobito posjetima parlamentarnih skupina prijateljstva.

S tim ciljem upućen je poziv članovima Skupine prijateljstva Iranskog parlamenta da posjete Bosnu i Hercegovinu.

Nakon susreta održana je tiskovna konferencija na kojoj su g. Beriz Belkić i g. Ali Laridžani odgovarali na pitanja novinara. Na izravno pitanje kako tumači „dobre ekonomske odnose BiH i Izraela“, imajući u vidu pomoć koju su mnoge zemlje pružale BiH tijekom rata a s kojima naša zemlja sada nema „ni blizu tako dobre gospodarske veze kao s Izraelom,“ g. Belkić odgovorio je da sumnja u taj podatak, istaknuvši da BiH ima najbolje ekonomske odnose sa svojim susjedima i ocijenivši trgovinsku razmjenu BiH s Izraelom „neznatnom“.

Nakon završetna tiskovne konferencije upriličen je ručak. Govoreći o iranskom nuklearnom programu, g. Ali Laridžani upoznao je sugovornike s onim što mu je visoki predstavnik EU za vanjsku politiku i sigurnost Javier Solana privatno rekao: „Zapad smatra da bi ravnoteža u regiji bila poremećena ako bi Iran ovladao nuklearnom tehnologijom.“ Međunarodna zajednica zna da je iranski nuklearni program isključivo civilne naravi i njihovi pritisci na Teheran da prekine

proces obogaćivanja uranija potpuno je neopravдан i Iran nikada neće pristati na to. Spomenuo je palestinsko pitanje koje se ne rješava punih 60 godina i dvostrukе standarde SAD-a i međunarodne zajednice, dodajući kako se silom ništa ne rješava. Dokaz tome je Irak a sada i Afganistan, gdje NATO šalje dodatne trupe. Kazao je da su se terorizam u Afganistanu i opće sigurnosne i ostale prilike samo dodatno pogorsale od invazije na tu zemlju 2001. godine. Višestruko je povećana i proizvodnja droge, koja se velikim dijelom ilegalno prenosi preko Irana u bogate zemlje Zaljeva i dalje u Europu. Iznio je podatak da zbog toga i u Iranu ima oko 2 milijuna registriranih ovisnika.

G. Ali Laridžani interesirao se za proces privatizacije i propise o stranim ulaganjima u BiH. Predsjedatelj Belkić upoznao je domaćina da posebno veliki potencijal čine energetski sektor (BiH čak izvozi električnu energiju) i telekomunikacije (FBiH još nije privatizirala ovaj sektor, za razliku od RS-a). To bi mogao biti dobar poticaj ekonomskom razvoju, mada u FBiH postoji nekoliko različitih mišljenja o tome kako provesti privatizaciju telekom operatera. Spomenuo je drvnu i metalnu industriju, proizvodnju aluminija itd. Velikim je dijelom zakonima uređeno područje stranih ulaganja, ali je problem što nema jedinstvene legislative (državna, entitetska, kantonalna). Pozitivnim je ocijenio postojanje jedinstvene Centralne banke BiH, Fiskalnog vijeća, te cijelog niza državnih agencija, što olakšava cijeli proces.

U utorak, **5. 5. 2009. godine**, izaslanstvo PSBiH sastalo se s ministrom vanjskih poslova Irana **Manučerom Motakijem**, s predsjedateljem Vrhovnog vijeća, ajatolahom **Akbar Hašemi Rafsandžanijem** i s predsjedateljem parlamentarne skupine prijateljstva Irana i BiH **Sulejmanom Džafarzadehom**.

Sastanak s g. Manučerom Motakijem, ministrom vanjskih poslova Irana

Sastanak izaslanstva PSBiH s g. Motakijem, ministrom vanjskih poslova Islamske Republike Iran, započeo je toplom dobrodošlicom i riječima zahvalnosti za prijam i organizaciju tijekom boravka i posjeta izaslanstva Iranskog parlamenta Bosni i Hercegovini 2007. godine, na čelu s tadašnjim predsjedateljem Golamalijem Hadad-Adelom. Gospodin Motaki izrazio je zadovoljstvo intenziviranjem posjeta i susreta na visokoj i najvišoj razini (susret u rujnu 2008. godine u New Yorku, u Havani prošle godine s ministrom Alkalajem, te posjet izaslanstva MVPBiH i ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, g. Zirojevića, Iranu koncem 2008. godine).

Predsjedatelj Belkić još jednom se zahvalio na pomoći koju je Iran pružao BiH tijekom rata, što je nastavljeno i nakon tih tragičnih događaja. Izrazio je nadu da će dobre političke odnose uskoro početi pratiti i isto tako dobiti ekonomski odnosi. Bio bi to poticaj i unapređenju kulturne, sportske, znanstvene i svake druge suradnje.

U tu svrhu je ponovio poziv Milana Lovrića, predsjednika Vanjskotrgovinske komore BiH, za posjet Gospodarske komore Irana i iranskih biznismena Bosni i Hercegovini.

Ministar Motaki istaknuo je da je iranski narod duboko suošćao s bh. narodima za vrijeme ratnih događanja. „Kako bismo probudili nadu, moramo se okrenuti budućnosti, a prošlost staviti u drugi plan. Svi narodi u BiH trebaju se okupiti oko zajedničkih interesa i ciljeva, slično kao u Libanonu, naprimjer“, rekao je ministar Motaki. Prema njegovim riječima, za vrijeme rata vladala je dezintegracija zemlje, a nakon rata trebale bi je zaminiti integracija, pomirba i približavanje naroda. „Iran se ne mijesha u unutarnje stvari BiH, ovo vam govorim kao prijatelj,“ istaknuo je ministar Motaki. Uvjeren je da su bh. čelnici dovoljno mudri da shvate ove riječi i da će Teheran dati sve od sebe kako bi pomogao BiH u procesu pomirenja i obnove zemlje.

Kazao je da Iran nije toliko pogoden globalnom ekonomskom krizom, izrazivši spremnost za intenziviranjem gospodarske suradnje s BiH (jačanje trgovinskih veza, investiranje projekata u BiH itd.).

Upoznao je bh. izaslanstvo da pri MVP-u Irana djeluje Fakultet za međunarodne odnose i ponudio zaposlenicima Ministarstva vanjskih poslova BiH da pohađaju diplomatske tečajeve te stipendije za poslijediplomski studij na ovom fakultetu.

Ponudio je suradnju raznih istraživačkih i sličnih centara i institucija.

Govoreći o situaciji u regiji, ministar Motaki istaknuo je da je SAD imao tri cilja za vrijeme invazije na Afganistan: uspostaviti sigurnost, borba protiv krijumčarenja droge i iskorjenjivanje ekstremizma. Nijedan od ova tri cilja, prema njegovim riječima, nije ostvaren. Naprotiv, uz Afganistan i Pakistan je svakim danom sve više opterećen problemima. Proizvodnja droge u Afganistanu povećana je za 40 puta od invazije 2001. godine. Nametnuto rješenje u toj zemlji pokazalo se neispravnim.

Izvjestio je da je Iran predložio novo rješenje za Afganistan, kojim je obuhvaćen unutarnji i regionalni pristup rješavanju problema. Prošloga tjedna u Kabulu su se susreli ministri vanjskih poslova Irana, Afganistana i Pakistana kako bi razgovarali o zajedničkoj strategiji za borbu protiv terorizma, ekstremizma i trgovine drogom u regiji. Takav susret bit će upriličen u Teheranu za dva tjedna.

U vezi s navedenim je iznio podatak da Teheran predlaže jednak regionalni pristup rješavanju i ostalih problema u regiji (osobito u Gruziji, tj. cijeloj kavkaskoj regiji) uz aktivnu podršku EU.

Pohvalio je „mudru“ odluku američkog predsjednika Obame o povlačenju trupa iz Iraka, što će doprinijeti većoj sigurnosti u toj zemlji.

Govoreći o politici „promjena“ Washingtona, istaknuo je da Teheran čeka praktične korake u tom pravcu i prelazak s riječi na djela.

Na kraju je izrazio nadu da će ministar vanjskih poslova BiH Sven Alkalaj uskoro posjetiti Iran.

Predsjedatelj Belkić upoznao je ministra s planiranim posjetima predsjedatelja Predsjedništva BiH, predsjedatelja Vijeća ministara BiH i ministra vanjskih poslova BiH, koje bi trebalo realizirati do kraja godine. U tijeku su konzultacije glede određivanja termina spomenutih posjeta.

Predsjedatelj Filipović izrazio je optimizam glede izjava novog američkog predsjednika Obame za odnose s Iranom i uvjerenje da bi poboljšanje odnosa dviju zemalja bilo dobro ne samo za regiju Bliskog i Srednjeg istoka nego i za cijeli svijet.

Lazar Prodanović izrazio je nadu u unapređenje ekonomskih odnosa dviju zemalja, budući da naši susedi (Srbija, Hrvatska i Slovenija) imaju daleko veću robnu razmjenu od BiH.

Sastanak s ajatolahom Rafsandžanijem, predsjednikom Vijeća za verifikaciju i politiku Islamske Republike Iran

Ayatolah Rafsandžani također je izrazio iskrenu i toplu dobrodošlicu izaslanstvu Parlamentarne skupštine BiH, a posebice se zanimalo za sljedeće:

- način funkcioniranja Parlamentarne skupštine BiH, s posebnim naglaskom na Dom naroda;
- trenutačnu situaciju u BiH, osobito sa stajališta obnove zemlje i povratka izbjeglica;
- politički sustav i strukturu vlasti u BiH prije i nakon rata te njihovu usporedbu;
- ulogu UN-a i međunarodne zajednice u BiH;
- sadašnje odnose između naroda u BiH.

Predsjedatelj Filipović upoznao je sugovornika sa strukturom PSBiH, načinom funkcioniranja i posebno s funkcioniranjem i ustrojstvom Doma naroda.

Predsjedatelj Belkić informirao je ajatolaha Rafsandžanija o trenutačnoj situaciji u BiH, posebice istaknuvši da Aneks VII. Daytonskog mirovnog sporazuma, koji se odnosi na povratak izbjeglica, na žalost, još nije proveden na zadovoljavajući način. Tako se ne zna točan podatak o tome koliko se bh. državljana i dalje nalazi izvan BiH (procjene su od 500.000 do čak 1.000.000). Povratak prognanika nešto je bolji, ali daleko od idealnoga.

Zastupnik Prodanović upoznao je sugovornika o strukturi i unapređenju vlasti na državnoj razini, posebno ističući da BiH još uvijek nedostaju određena ministarstva te da PSBiH sporo donosi odluke, što usporava i proces europskih integracija. Izrazio je nadu da će se predstojećim ustavnim promjenama osigurati bolje funkcioniranje države.

Predsjedatelj Belkić informirao je domaćina o ulozi međunarodne zajednice u BiH na primjeru djelovanja Ureda visokog predstavnika.

Govoreći o sadašnjim odnosima naroda u BiH, istaknuo je da narodi surađuju, no veći su problem političari.

Naveo je da BiH ima izvjesna neriješena pitanja sa susjedima koje bi uglavnom trebalo regionalno rješavati, budući da svi imamo isti cilj, a to je članstvo u EU.

Na kraju je razgovora ajatolah Rafsandžani, na izravno pitanje predsjedatelja Filipovića, odgovorio kako je predsjednik SAD-a Barack Obama općenito, i u svakom slučaju, bolji od svoga prethodnika Busha. „Ali, problem je što predsjednik SAD-a ne donosi odluke sam. Tu je veoma bitan židovski lobi, čiji je cilj sprečavanje suradnje SAD-a i Irana,“ rekao je ajatolah. Bez obzira na promijenjenu retoriku nove američke administracije, Teheran još nije vidio promjene u praksi. „Mi još čekamo da nas Obama svojim djelima uvjeri kako želi te promjene,“ rekao je na kraju razgovora.

Sastanak s dr. Sulejmanom Džafarzadehom, predsjednikom Skupine prijateljstva Parlamenta Islamske Republike Iran

Predsjednik **Džafarzadeh** upoznao je goste o radu Skupine prijateljstva Iranskog parlamenta, čiji su članovi predstavnici 11 iranskih provincija i različitih naroda.

Pozdravio je potporu Irana u kandidaturi BiH za nestalno mjesto u Vijeću sigurnosti UN-a.

Smatra da dva parlamenta sa svojim skupinama prijateljstva mogu imati veoma bitnu ulogu i biti promotori suradnje Irana i BiH na raznim poljima, poput aktivnosti unutar Interparlamentarne unije (IPU).

Članovi Iranskog parlamenta, nazočni predstavnici Skupine prijateljstva, bili su začuđeni činjenicom što Bosna i Hercegovina glasuje za rezolucije UN-a o navodnom kršenju ljudskih prava u Iranu. Istaknuli su da BiH ubuduće ne bi trebala glasovati za ovakve i slične rezolucije, dodajući da se u Iranu poštuju ljudska prava, dok velike sile samo koriste to pitanje kao politički instrument u borbi protiv Islamske Republike Iran. Predsjednik Džafarzadeh napomenuo je kako je napisao knjigu o kršenju ljudskih prava na Zapadu. Prva povelja o ljudskim pravima na ovim prostorima napisana je još prije 2.500 godina i pohranjena je u UN-u, a sadašnji navodni zagovornici zaštite ljudskih prava krše ih diljem svijeta (Guantanamo, Irak, Palestina itd.). Iran je jedna od najvećih žrtava terorizma i kršenja ljudskih prava, ustvrdio je g. Džafarzadeh na kraju svoga izlaganja o ovoj temi.

Založio se za veću gospodarsku suradnju dviju zemalja, budući da susjedi Bosne i Hercegovine (Srbija i Hrvatska) imaju daleko bolje trgovinske odnose s Teheranom. U tu svrhu je istaknuo nužnost sudjelovanja na gospodarskim sajmovima, zasjedanja mješovitih ekonomskih povjerenstava, uzajamnih posjeta gospodarskih komora i gospodarstvenika. Pohvalio je prošlogodišnje posjete Iranu izaslanstava jednoga broja kantona iz FBiH.

U Iranu je uvelike u tijeku proces privatizacije. Teheran je spremjan koristiti znanja i iskustva naših stručnjaka u ovome području, te nama ponuditi svoje stručnjake.

Založio se za jačanje kulturne, znanstvene, športske i obrazovne suradnje. U tom svjetlu spomenuo je razmjenu profesora i predavača (iranska strana osigurava predavača na katedri perzijskoga jezika na Filozofskom fakultetu u Sarajevu).

U vezi s iranskim nuklearnim programom, rekao je da je on koncipiran isključivo za civilne svrhe. Prije Islamske revolucije 1979. godine Iran je imao 20 milijuna stanovnika i SAD je tvrdio da mu trebaju 22 nuklearne elektrane. Iran sada ima 70 milijuna stanovnika, a Washington tvrdi da Teheranu sada uopće ne trebaju nuklearne elektrane, naveo je g. Džafarzadeh.

Na kraju je razgovora predsjedatelj Belkić ponovio poziv predsjedniku i članovima Skupine prijateljstva s BiH Parlamenta Irana za posjet Parlamentarnoj skupštini BiH do kraja 2009. godine, dodajući da će uskoro biti upućeno pozivno pismo.

Nakon razgovora je g. Džafarzadeh upriličio obilazak zgrade Parlamenta Irana, upoznajući izaslanstvo PSBiH sa svim njezinim tehničkim osobenostima.

Trećega dana posjeta, 6. 5. 2009. godine (srijeda), izaslanstvo je nazalo proslavi 15. godišnjice rada **iranskog radija IRIB na bosanskom jeziku** u zgradи Nacionalne iranske radio-televizije. Izaslanstvo je pratilo prigodni program posvećen godišnjici **radijske postaje IRIB** na bosanskom jeziku, obišlo radne prostorije IRIB-a i upoznalo se s njegovom povijesti i radom.

Muhamed Reza Golzari, direktor IRIB-a na bosanskom jeziku, održao je govor na proslavi u kojem je zamolio bh. parlamentarce da, u granicama svojih mogućnosti, utječu kod nadležnih tijela BiH „za osiguravanje jednakih uvjeta za ravnopravan tretman svih medija u BiH, sukladno slobodi medija i govora koji vladaju u BiH.“ Nije elaborirao na što konkretno misli, nego je samo dodao kako se na „izravan ili neizravan način ponekad ometa rad pojedinih medija u BiH.“ U razgovoru s našim ljudima koji rade na IRIB-u doznali smo da je direktor mislio na TV Vogošću i Radio NABU iz Visokog koje s vremena na vrijeme imaju problema sa RAK-om zbog „terminologije koje koriste u svojim programima.“

G. Beriz Belkić je, u ime parlamentarnog izaslanstva Bosne i Hercegovine, uputio čestitke u povodu godišnjice i želje za uspjeh u budućem radu ove medijske kuće.

Posjet Institutu za političke i međunarodne studije

G. Beriz Belkić održao je zapaženo predavanje o Zapadnom Balkanu i europskom putu Bosne i Hercegovine studentima, poslijediplomcima, doktorandima, veleposlanicima i diplomatima Instituta za političke i međunarodne studije, koji je pod izravnom upravom Ministarstva vanjskih poslova Irana i u biti je iranska diplomatska akademija. Institut čine dva dijela: obrazovni i istraživački.

G. Belkić u svome se obraćanju kratko osvrnuo na: geografski, povjesni i demografski položaj BiH, zatim na državno ustrojstvo prema Daytonском mirovnom sporazumu, ekonomski pokazatelje, vanjskopolitičke ciljeve države, odnose u regiji, proces euro-atlantskih integracija i europsku perspektivu BiH.

Na kraju predavanja članovi bh. izaslanstva odgovarali su na pitanja studenata i profesora. Između ostalih, dva su se pitanja odnosila na raspodjelu bivše SFRJ i mogućnost ponavljanja već viđenog scenarija u BiH, budući da je, prema njihovim riječima „BiH Jugoslavija u malom“, te na članstvo BiH u NATO-u i činjenicu da bivša SFRJ nije bila članica ni NATO-a ni Varšavskog vojnog pakta.

Predsjedatelj Filipović odgovorio je da se BiH neće raspasti poput bivše Jugoslavije. Naglasio je da su BiH potrebne ustavne promjene kako bi se svi njezini građani osjećali ravnopravnim gdje god se nalazili. Istaknuo je da BiH trenutno nema takav ustav. Ponovio je da su sulude ideje o cijepanju države BiH ili o odvajanju pojedinih njezinih dijelova.

Zastupnik Prodanović je, odgovarajući na drugo pitanje, kazao da je BiH članica Partnerstva za mir (PfP) kao i sve zemlje zapadnog Balkana, te da je NATO snaga stabilnosti u BiH. Obrazložio je način na koji je u BiH provedena reforma oružanih snaga u skladu sa standardima NATO-a. Posebno je poantirao kako u povijesti nije zabilježeno da je jedna članica NATO saveza napala drugu članicu NATO-a. Istaknuo je važnim što su sve susjedne zemlje u NATO-u, izuzev Srbije, ali je ona članica PfP-a. Osim toga, sve članice EU su i članice NATO saveza, mada ima nekih država koje su izvan EU ali su članice NATO-a, poput Norveške. Ukratko, zaključio je g. Prodanović, članstvo BiH u NATO savezu doprinijet će stabilizaciji regije i daljnjoj demokratizaciji društva i regije uopće.

Sastanak s dr. Mahmudom Ahmedinedžadom, predsjednikom Islamske Republike Iran

U četvrtak, 7. 5. 2009. godine, izaslanstvo se susrelo s predsjednikom Irana, **dr. Mahmudom Ahmedinedžadom**.

Susret je organiziran u provinciji Qazvin, udaljenoj oko 150 km od Teherana, gdje se predsjednik nalazio u posjetu s ministrima.

Izaslanstvo je prije susreta s predsjednikom ponovno, kraće razgovaralo s ministrom vanjskih poslova Irana g. Motakijem i dopredsjednikom Parlamenta g. Abutorabijem. Ministar Motaki informirao je bh. parlamentarno izaslanstvo **da predsjednik nikada ne prima strana izaslanstva za vrijeme svojih posjeta iranskim provincijama, ali je zbog posebnog odnosa prema BiH ovoga puta napravio iznimku**. Posebice je naglasio da g. Ahmadinedžad od početka svoga mandata organizira posjete provincijama zajedno sa svim ministrima, kako bi probleme naroda rješavali na licu mjesta. Ministar Motaki objasnio je to logikom da „umjesto da narod ide u Teheran, Vlada ide k njima.“ G. Ahmadinedžad je, prema riječima ministra vanjskih poslova, već jednom obišao svih 30 iranskih provincija za vrijeme četvorogodišnjeg mandata koji uskoro ističe (novi predsjednički izbori zakazani su za 12. lipanj ove godine) i ovaj posjet Qazvinu drugi je krug posjeta iranskim provincijama.

Predsjednik **Ahmadinedžad** izrazio je posebnu dobrodošlicu našem izaslanstvu i zadovoljstvo što ima mogućnost susreta s bh. parlamentarcima.

Istaknuo je da su nedavna ratna događanja u BiH bila tužna i teška, no od tih događaja počinje nova era čovječnosti. „Mnogi su ljudi shvatili da ima nešto važnije od politike, ekonomije i novca, a to je **čovječnost**. Ako to oduzmemos čovjeku – ne ostaje mu ništa drugo“, riječi su predsjednika Ahmedinedžada. „Ljubav i prijateljstvo istinsko je bogatstvo čovjeka. Iran i BiH povezuje čovječnost i ljubav“. Predsjednik je izrazio zadovoljstvo što se Bosna i Hercegovina nalazi na putu napretka i ljepše budućnosti.

Predsjedatelj Belkić zahvalio se na izuzetnoj ljubaznosti predsjednika koji je primio bh. izaslanstvo izvan Teherana i u potpuno neuobičajenim okolnostima. Istaknuo je da su Ahmadinedžadove riječi ohrabrujuće nakon svega što je BiH prošla.

Predsjedatelj Filipović istaknuo je da g. Ahmadinedžad, kao borac za svjetsku pravdu, ima punu podršku naše zemlje, a **zastupnik Prodanović** informirao je predsjednika da bi do kraja godine trebao biti realiziran posjet članova Skupine prijateljstva Iranskog parlamenta Bosni i Hercegovini.

G. Ahmadinedžad kazao je da se svjetski poredak nakon 60 godina od završetka II. svjetskog rata nalazi u čorsokaku. „Svakim danom ima sve više neprijateljstava, bilo je mnogo ratova, prisutni su mnogi politički i ekonomski problemi. Zbog toga što ne postoji ispravno shvaćanje čovjeka u svijetu, nema ni istinske pravde. Svi ljudi na svijetu trebaju imati jednaka prava. Konkurenčija treba postojati, ali zdrava konkurenčija za pravdu i mir, a ne za vladanje jednih nad drugima i za nepravdu. Moramo surađivati i razmjenjivati mišljenja.“ Posebice je naglasio da agresiju i okupaciju treba iskorijeniti iz međunarodnih odnosa.

Odnosi između Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta Islamske Republike Iran bitni su za sveobuhvatno unapređenje svih vidova suradnje između naših dviju zemalja. Podcrtao je da je Iran uz BiH i uvijek će biti uz nju. Na kraju je predsjednik zamolio članove izaslanstva PSBiH da prenesu njegove pozdrave Predsjedništvu BiH, PSBiH, Vijeću ministara BiH i svim narodima koji žive u BiH. „Iran je drugi dom narodima iz BiH,“ dodao je na kraju.

Iranska strana organizirala je posjet Isfahanu, kulturnoj prijestolnici Irana, te obilazak Trezora Irana u kojem se čuvaju najveći i najpoznatiji dragulji iz bogate povijesti Perzijskog Carstva, posebice dinastije Pahlavi.

Iranski mediji dali su veliki publicitet posjetu izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH Iranu i svi su sastanci popraćeni u središnjim informativnim emisijama i dnevnom tisku.

Zapisnik sačinila:

Mirsada Bukarić-Kovačević

voditeljica Sektora za međunarodne odnose i protokol

Zapisnik odobrili:

Ilija Filipović
predsjedatelj Doma naroda PSBiH

Beriz Belkić
predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH